

Beograd, 6. maj 2026. godine

Saopštenje Radne grupe Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji za Poglavlje 23

Radna grupa za Poglavlje 23 upozorava da način na koji je Ministarstvo pravde sprovodi „javna slušanja“ o izmenama pravosudnih zakona ozbiljno dovodi u pitanje transparentnost i kredibilitet procesa primene Venecijanske komisije.

Ministarstvo pravde je 4. maja 2026. godine u večernjim satima **obavestilo javnost** da će već 6. i 7. maja organizovati javna slušanja u vezi sa izmenama zakona koje bi trebalo da budu usklađene sa mišljenjem Venecijanske komisije. **Ovakav rok, bez objavljenog nacрта izmena i bez mogućnosti da se zainteresovana javnost adekvatno pripremi, ukazuje da je reč o formalnom, a ne suštinskom uključivanju javnosti.**

Dodatno zabrinjava činjenica da se „**javna slušanja**“ organizuju u okviru ministarstva, iako je to mehanizam koji po svojoj prirodi pripada Narodnoj skupštini. Time se dodatno obesmišljava uloga parlamenta i urušava procedura koja treba da obezbedi demokratsku kontrolu zakonodavnog procesa.

Podsećamo da se radi o izmenama pet pravosudnih zakona, poznatih kao „Mrdićevi zakoni“, koje je Narodna skupština usvojila u januaru 2026. godine po hitnom postupku, bez javne rasprave i uprkos protivljenju stručne javnosti. Ovi zakoni uređuju ključna pitanja funkcionisanja sudova, javnog tužilaštva i pravosudnih saveta, kao i borbu protiv visokotehnološkog kriminala.

Venecijanska komisija je u aprilu 2026. godine jasno ukazala na ozbiljne nedostatke ovih zakona, posebno ističući da njihova rešenja dovode do slabljenja garancija samostalnosti javnog tužilaštva. Komisija je takođe izrazila žaljenje zbog izostanka inkluzivne javne rasprave tokom njihovog donošenja.

Uprkos tome, Ministarstvo pravde je formiralo radnu grupu koja je već krajem aprila započela rad, ali bez javno dostupnih predloga rešenja i bez uključivanja relevantnih institucija koje bi mogle da daju stručne komentare i unaprede predložene izmene.

Dodatno, Visoki savet tužilaštva, koji se proglasio nadležnim za primenu dela preporuka Venecijanske komisije, nije ispunio preporuke u vezi sa vraćanjem svih upućenih tužilaca u Tužilaštvo za organizovani kriminal kojima je mandat prekinut primenom tzv. „Mrdićevih zakona“.

Radna grupa Nacionalnog konventa za Poglavlje 23 poziva nadležne institucije da hitno otklone sve štetne posledice primene „Mrdićevih zakona“ kroz primenu svih preporuka Venecijanske komisije. Buduće izmene pravosudnih zakona moraju biti sprovedene kroz transparentan, inkluzivan i zakonit proces, u skladu sa domaćim pravnim okvirom i međunarodnim standardima, kako bi zaista odgovorile na potrebe građana i osnažile nezavisnost pravosuđa.